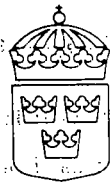

Finansutskottets betänkande

1988/89:FiU22

Statistikfrågor (prop. 1988/89:100 bil. 2 och bil. 15)

1988/89
FiU22

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet anslagen till statistiska centralbyrån. Utskottet tillstyrker anslagen i propositionen.

I betänkandet behandlas 18 motioner om bl.a. företagens uppgiftslämnande, om förslaget i propositionen rörande offentlig lönestatistik och om utvidgad statistikproduktion inom en mängd områden som exempelvis statistik över mervärdesskatt, särredovisning av flyktingar i statistiken och välfärdsstatistik. Samtliga motioner avstyrks.

Utskottet avstyrker även en motion rörande ett alternativt mått på den totala produktionen och en motion i vilken föreslås att en ny låginkomstutredning tillsätts.

Följande reservationer har avlämnats.

- Offentlig lönestatistik (m, fp)
- Konsumentprisindex (c, mp)
- Statistik över kooperativ verksamhet (c, vpk, mp)
- Välfärdsstatistik (vpk, mp)
- Alternativt mått på den totala produktionen (vpk, mp)
- Ny låginkomstutredning (c, vpk, mp)
- Företagens uppgiftslämnande (m, fp, c)
- SCB:s partisympatiundersökningar (m)

Inledning

I betänkandet behandlar utskottet

dels proposition 1988/89:100 bilaga 2 Gemensamma frågor, i vad avser punkt 11 Den offentliga lönestatistiken,

dels proposition 1988/89:100 bilaga 15 Civildepartementet, i vad avser Litt. B. Statlig rationalisering och revision, statistik m.m. i vad avser punkterna B 6 och B 7.

dels de under allmänna motionstiden väckta motionerna 1988/89:Fi401, 1988/89:Fi403 yrkande 3, 1988/89:Fi405, 1988/89:Fi406, 1988/89:Fi408, 1988/89:Fi410 yrkande 2, 1988/89:Fi412, 1988/89:Fi413, 1988/89:Fi414, 1988/89:Fi416, 1988/89:Fi417, 1988/89:Fi418, 1988/89:Fi419, 1988/89:Fi420, 1988/89:Fi422, 1988/89:Fi424, 1988/89:Fi425 och 1988/89:Fi707.

Propositionen

Regeringen har i proposition 1988/89:100 *bilaga 2* (gemensamma frågor) under punkt 11 Den offentliga lönestatistiken (s: 28-30) – efter föredragning av statsrådet Bengt K Å Johansson – berett riksdagen tillfälle att ta del av vad som anförts om den offentliga lönestatistiken.

Regeringen har i proposition 1988/89:100 *bilaga 15* (civildepartementet) – efter föredragning av statsrådet Bengt K Å Johansson – (s. 46 – 51) föreslagit riksdagen att

(B 6) till Statistiska centralbyrån: Statistik, register och prognoser för budgetåret 1989/90 anvisa ett ramanslag på 321 513 000 kr.,

(B 7) till Statistiska centralbyrån: Uppdragsverksamhet för budgetåret 1989/90 anvisa ett förslagsanslag på 1 000 kr.

Motionerna

Den offentliga lönestatistiken

1988/89:Fi420 av Lars Tobisson m.fl. (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om den offentliga lönestatistiken.

Statistikfrågor

1988/89:Fi401 av Nils T Svensson m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av att utveckla statistik om Kooperation och kooperativ verksamhet.

1988/89:Fi403 av Axel Andersson och Stig Gustafsson (båda s) vari yrkas
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att en indexserie bör utvecklas som beskriver kostnadsutvecklingen när det gäller bl.a. drift och underhåll av fastigheter.

1988/89:Fi406 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär tillsättandet av en parlamentarisk utredning för att i enlighet med motionen utforma ett alternativt mått på produktionen i samhället.

1988/89:Fi413 av Olof Johansson m.fl. (c) vari – med hänvisning till vad som anförts i motion 1988/89:So253 – yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag om ett särskilt konsumentprisindex, vilket rensats från alkoholpriser-
nas utveckling.

1988/89:Fi414 av Karin Falkmer och Elisabeth Fleetwood (båda m) vari – med hänvisning till vad som anförts i motion 1988/89:So479 – yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att överväga ett förslag att ta bort tobaksvarorna ur underlaget för konsumentprisindex.

1988/89:Fi416 av Karl Hagström m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en sårredovisning i befolkningsstatistiken av flyktingar innan de erhållit kommunplats.

1988/89:Fi417 av Anita Jönsson och Ingegerd Wärnersson (båda s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av bättre statistik över delårsarbete.

1988/89:Fi418 av Bertil Måbrink (vpk) vari yrkas att riksdagen begär att regeringen skyndsamt låter utreda hur flyktingar skall redovisas innan de erhåller kommunplats.

1988/89:Fi419 av Birger Schlaug och Ragnhild Pohanka (båda mp) vari yrkas att riksdagen begär att regeringen tillsätter en allsidig och bred låginkomstutredning.

1988/89:Fi422 av Inga-Britt Johansson m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om en bättre konsumentstatistik.

1988/89:Fi424 av Elving Andersson och Jan Hyttring (båda c) vari – med hänvisning till vad som anförts i motion 1988/89:N336 – yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om kooperativ företagsstatistik.

1988/89:Fi425 av Bo Holmberg m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om gemensamma insatser mellan stat, landsting och kommuner för att utveckla "ny" välfärdsstatistik.

1988/89:Fi707 av Inga-Britt Johansson m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en förbättrad momsstatistik och offentlig momsredovisning.

Företagens uppgiftslämnande

1988/89:Fi405 av Kjell Johansson m.fl. (fp, m, c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående en precisering i lagar och förordningar av de uppgifter myndigheter har rätt att samla in.

1988/89:Fi410 av Bengt Westerberg m.fl. (fp) vari – med hänvisning till vad som anförts i motion 1988/89:N256 – yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att undvika onödigt krångel och begränsa uppgiftslämnandet.

1988/89:Fi412 av Sten Svensson (m) vari yrkas

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag till åtgärder för att begränsa de totala samhällsekonomiska kostnaderna för uppgiftslämnandet med beaktande av vad som anförts i motionen.

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag till åtgärder som stärker företagsintegriteten i enlighet med vad som anförts i motionen.

1988/89:Fi408 av Lars Tobisson m.fl. (m) vari yrkas att riksdagen till bil. 15 anslaget B 6 Statistiska centralbyrån: Statistik, register och prognoser för budgetåret 1989/90 anvisar ett ramanslag på 319 013 000 kr.

Utskottet

Den offentliga lönestatistiken

I propositionen föreslås att statistiska centralbyrån (SCB) och konjunkturinstitutet (KI) skall få ett gemensamt uppdrag att snarast utreda de närmare förutsättningarna för att utforma *en kortperiodisk lönestatistik* i huvudsaklig överensstämmelse med det förslag som lagts fram av utredaren av den offentliga lönestatistiken. Utredarens förslag till ny kortperiodisk lönestatistik föreslås täcka hela arbetsmarknaden, omfatta både arbetare och tjänstemän samt möjliggöra en uppdelning på näringsgrenar och avtalsområden. Den föreslås ha formen av en enkätundersökning till ett urval av företag i privat sektor resp. en totalundersökning av offentlig sektor. Resultaten skall publiceras kvartalsvis. Det kan nämnas att för närvarande finns denna typ av lönestatistik endast för en del av arbetsmarknaden, nämligen för industriarbetare.

Kostnaderna för utredarens förslag till kortperiodisk lönestatistik beräknas till 8 milj. kr. samt 1 milj. kr. i utvecklingskostnad.

I motion Fi420 av Lars Tobisson m.fl. (m) instämmer man i den kritik som vissa remissinstanser anfört mot utredningsförslaget. Det bör därför inte genomföras anser motionärerna. I stället bör det behov av kortperiodisk lönestatistik som föreligger från bl.a. konjunkturinstitutet tillgodoses med hjälp av befintliga statistikkällor såsom statistiken över lönesummor, arbetsgivaravgifter och preliminär A-skatt från uppbördsdeklarationerna. Denna statistik har enligt motionärerna den fördelen att framställningskostnaderna är låga och att den är snabbt tillgänglig. Motionärerna anser därför att SCB och KI bör få i uppdrag att utveckla en metod för framtagande av material som bygger på befintligt statistiskt material.

Utskottet anser i likhet med vad som anförs i propositionen att en allsidig och öppen redovisning av utvecklingen av löner, lönekostnader, lönestruktur och anställningsvillkor är en angelägen och nödvändig informationskälla för att kunna bedöma arbetsmarknadens funktionssätt. Den kortperiodiska lönestatistiken utgör ett mycket viktigt underlag för bedömningen av konjunkturutvecklingen.

En betydelsefull uppgift för lönestatistiken i detta sammanhang är att den skall kunna utgöra underlag för prognoser av hushållssektorns inkomster och därmed den privata efterfrågan. Det främsta kravet på lönestatistiken härvidlag är att den skall vara heltäckande.

Ett annat viktigt krav på den kortperiodiska lönestatistiken är att den skall kunna utgöra underlag för att bedöma konkurrenskraftsutvecklingen. Centrala variabler i detta sammanhang är timlönkostnad och lönekostnad per

producerad enhet. För att kunna beräkna dessa variabler krävs att lönekostnaden kan ställas i relation till produktionsresultatet och till arbetsinsatsen. I detta sammanhang är det meningsfullt att skilja den konkurrensutsatta delen av näringslivet från den icke konkurrensutsatta delen. Det finns även behov av att kunna redovisa utvecklingen branschvis.

Ett annat viktigt användningsområde för kortperiodisk lönestatistik är för studier av lönebildningsprocessen och som underlag för prognoser om lönekostnadsutvecklingen. För detta ändamål krävs att statistiken kan indelas efter avtalsområde så att man kan särskilja avtals- och löneglidningskomponenten. Man måste också kunna skilja på arbetare och tjänstemän i statistiken.

Som utskottet ser det skulle utnyttjande av befintlig statistik från uppberdsdeklarationerna, som föreslås i motion Fi420, vara till fyllest för ett av de nämnda användningsområdena, nämligen för bedömning av hushållssektorns totala inkomstutveckling och därmed för utvecklingen av hushållssektorns disponibla inkomster och efterfrågan. När det däremot gäller underlag för att bedöma konkurrenskraftens utveckling och lönebildningsprocessen är denna statistik inte användbar eftersom den inte på ett rimligt sätt kan ställas i relation till produktionsvolym eller arbetsinsats i form av arbetad tid. Den ger inte heller möjlighet att skilja på avtalsmässig löneökning och löneglidning.

Förslaget i motionen att begränsa utredningsuppdraget till att endast avse en utveckling av befintlig statistik kommer alltså inte att förbättra möjligheterna att kunna följa exempelvis konkurrenskraftsutvecklingen eller lönebildningsprocessen. Det kommer därmed inte att nämnvärt öka möjligheterna att göra tillförlitliga bedömningar av konjunkturutvecklingen. Utskottet vill därför inte förorda en sådan begränsning av uppdraget till SCB och KI.

Det är tvärtom angeläget att statistik utvecklas som gör det möjligt att bättre belysa konkurrenskraftens utveckling och lönebildningsprocessen. Utskottet tillstyrker därmed förslaget i propositionen och avstyrker motion Fi420.

Statistikfrågor

Den i propositionen föreslagna inriktningen av verksamheten för statistiska centralbyrån (SCB) motsvarar med några tillägg den i föregående års budgetproposition lagda planen för det tredje året i den treåriga budgetramen. Vid utgången av budgetåret 1989/90 skall SCB ha genomfört en real minskning av utgifterna med 5 %.

De beräknade kostnaderna för budgetåret 1989/90 uppgår till drygt 321,5 milj. kr. Av de tillägg som angetts ovan kan följande nämnas.

Den ekonomiska statistiken – SCB:s delprogram 6 Finansdepartementet – är i många avseenden väl utbyggd. Trots detta finns det, såsom framhölls i budgetpropositionen 1988, betydande luckor och brister i denna statistik, vilket är besvärande vid utformningen av den ekonomiska politiken. Mot denna bakgrund beslöt regeringen i juli 1988 att tilldela SCB ytterligare 2 milj. kr. för förbättringar av den ekonomiska statistiken. Denna förstärkning föreslås nu bli permanentad. Förbättringarna avser följande:

- en relativt långtgående utbyggnad av informationen om tjänstenäringarna,
- förbättringar av nationalräkenskaperna, bl.a. upprustning och utbyggnad av de kvartalsvisa nationalräkenskaperna, beräkningar av kapitalstockar och nationalförmögenhetsbalanser samt vissa särskilda insatser i samband med den kommande basårsomläggningen,
- förbättringar av prisstatistiken, bl.a. utbyggnad av konsumentprisindex till att omfatta vissa tjänster och förbättringar av producentprisindex för tjänster och komplicerade produkter,
- visst utvecklingsarbete rörande industristatistiken över byggproduktionen,
- ökad samordning av den ekonomiska statistiken genom utveckling av statistikregistret,
- utbyggnad av SCB:s databaser med internationell statistik.

Delprogram 9 Arbetsmarknadsdepartementet föreslås bli förstärkt med nära 1,6 milj. kr. Det innebär bl.a. att arbetsmiljöstatistiken får ökade resurser genom att 0,9 milj. kr. överförs till SCB från fonden för arbetsmiljöförbättringar.

Delprogram 13 Miljö- och energidepartementet tillförs 0,5 milj. kr. för en förbättring av den löpande miljöstatistiken. Avsikten är att täcka behoven av statistik för att kunna utvärdera tillämpningen av miljöskyddslagen.

I motionerna Fi401, Fi403, Fi406, Fi413, Fi414, Fi416, Fi417, Fi418, Fi419, Fi422, Fi424, Fi425 och Fi707 framläggs förslag till utvidgningar eller förbättringar av nuvarande statistikproduktion.

Utskottet tolkar de krav på en utvidgning av statistikproduktionen som förs fram i här aktuella motioner så att motionärerna vill att den begärda statistiken skall finansieras över SCB:s anslag B 6. Allmänt kan sägas att det inte föreligger några svårölsbara statistiska eller tekniska hinder att ta fram den i motionerna efterfrågade statistiken. Det finns alltså möjligheter för organisationer eller företag att om så önskas från SCB mot ersättning beställa dessa uppgifter.

Det finns i dag, sägs det i *motion Fi422* av Inga-Britt Johansson m.fl. (s), ingen sammanhållen *individ- eller hushållsstatistik*. Det är ett primärt önskemål från de konsumentpolitiskt verksamma organen att en bättre hushållsansats kan genomföras i statistikproduktionen. Detta skulle vara möjligt om hushåll i stället för individer användes som statistiska urvalsenheter. Motionärerna framhåller att man också borde sträva mot en ökad jämförbarhet mellan olika undersökningar, t.ex. genom användande av standardiserade bakgrundsdata och gemensamma urval. Mot denna bakgrund krävs en bättre konsumentstatistik.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är angeläget att förbättra konsumentstatistiken. I budgetpropositionen föreslås att 0,6 milj. kr. anslås till SCB:s delprogram 6 för en utveckling och samordning rörande undersökningarna om hushållens inkomster, hushållens utgifter och bostads- och hyresundersökningen. Frågor rörande konsumentstatistiken kommer också att följas upp i SCB:s förslag till ny treårsplan.

Utskottet ser därför inte något skäl för riksdagen att ta något initiativ i

frågan med anledning av motionen. Utskottet avstyrker därför motion Fi422.

I *motion Fi707* av Inga-Britt Johansson m. fl. (s) föreslås att åtgärder vidtas för att förbättra *statistiken över mervärdeskatten* och att den samtidigt görs offentlig. Motionärerna framhåller att en förbättring av denna statistik skulle vara av stort värde men denna förutsätter en noggrannare och mera systematisk moms kontroll. Bl.a. måste skattemyndigheterna ha tillgång till jämförelsetal för olika branscher. Det i sin tur kräver en större exakthet vid registrering av näringsgrenstillhörighet än vad som för närvarande är möjligt. En utveckling av det nuvarande näringsindelningssystemet (SNI) är därför nödvändig för att kunna förbättra moms kontrollen.

Enligt vad utskottet erfarit pågår inom finansdepartementet en utredning vars syfte är att förbättra skatte- och avgiftsstatistiken. Vidare förbereds inom SCB en revision av gällande näringsgrensindelning som bl.a. syftar till att ge en godtagbar beskrivning av tjänstesektorn.

Utskottet anser att yrkandet i motion Fi707 därmed är tillgodosett och avstyrker därför motionen.

I *motion Fi417* av Anita Jönsson och Ingegerd Wärnersson (båda s) krävs en bättre *statistik över omfattningen och utvecklingen av delårsarbete*.

Uppgifter om årssysselsättningen kan inhämtas från arbetsmarknadsstatistiken. Denna statistik görs med hjälp av tillägsfrågor till arbetskraftsundersökningen (AKU) i februari månad. Undersökningen har gjorts sedan 1971 och resultaten från den senaste, som avser 1988 års förhållanden, beräknas redovisas i april 1989. De personer som är med i AKU i februari 1989 tillfrågas bl.a. om hur många veckor de hade förvärsarbete eller var arbetslösa under det föregående året. Redovisning av arbetskraften under året sker efter antal veckor i arbetskraften, kön, ålder, region. Huvudsyftet med denna undersökning är att belysa rörligheten på arbetsmarknaden ur olika aspekter. SCB kommer i den nya treårsplanen att lägga fram förslag som förbättrar möjligheterna att redovisa sådan statistik som begärs av motionärerna. Ett ställningstagande kan därvid göras till denna utbyggnad av statistiken.

Utskottet avstyrker med det anförda motion Fi417.

I två motioner tas frågan upp om *konsumentprisindex (KPI)* konstruktion. I *motion Fi413* (c) föreslås att ett särskilt KPI, vilket rensats från alkoholprisernas utveckling, redovisas. I *motion Fi414* av Karin Falkmer och Elisabeth Fleetwood (båda m) anförts att man bör överväga att ta bort tobaksvarorna ur underlaget för KPI.

Finansutskottet har tidigare, hösten 1983 och våren 1988, behandlat motioner med liknande innehåll som i här berörda motioner. Utskottet framhöll i sitt betänkande FiU 1983/84:4 att det redan finns ett index (nettoprisindex), som inte påverkas av förändringar i alkoholbeskattningen.

Utskottet vill i övrigt göra den kommentaren att sammansättningen av KPI måste styras av vad de svenska hushållen faktiskt konsumerar och av vad SCB:s nationalräkenskaper definierar som konsumtion. Den exakta sammansättningen av vilka varor som skall ingå i indexen omprövas löpande av den s.k. indexnämnden. Kraven på att kunna göra jämförelser av prisutvecklingen mellan olika länder innebär emellertid att nämnden i sitt översynsar-

bete följer den internationella överenskommelse som ger en övergripande definition av KPI (ILO-Recommendation No. 170).

Utskottet avstyrker med det anförda motionerna Fi413 och Fi414.

I *motion Fi403* av Axel Andersson och Stig Gustavsson (båda s) föreslås att SCB redovisar en *särskild fastighetskostnadsindex* som visar utvecklingen av kostnaderna för fastighetsdrift och underhåll inkl. förändringar av räntekostnaderna. Lokalhyresgäster har, sägs det i motionen, ofta intresse av att teckna långtidsbundna hyresavtal. Hyresvärdarna ställer därvid ofta som krav för en längre avtalsperiod att de skall kompenseras för en eventuellt förändrad kostnadsbild genom en indexreglering av hyran.

Utskottet vill vad gäller denna motion hänvisa till att SCB sedan länge beräknar en särskild indexserie för underhållskostnader för fastigheter. Den redovisas kvartalsvis i SCB:s publikation Byggindex. SCB kan för intresserade avnämare mot ersättning utveckla denna index enligt de riktlinjer som anges i motionen.

Utskottet avstyrker med det anförda motion Fi403 yrkande 3.

I två motioner anmäls behov av *statistik över kooperativ verksamhet*. I *motion Fi401* av Nils T Svensson m.fl. (s) framhålls att behovet av en väl utvecklad kooperativ statistik har understrukits genom de senaste årens kooperativa lösningar inom en rad olika samhällsområden. Enligt motionärerna föreligger det ett behov av en systematiskt uppbyggd faktasammansättning över kooperativ verksamhet, gärna i form av en kooperativ årsbok.

Fram t.o.m. 1967 upprättades årligen företagsstatistik om kooperativa företag från SCB. I *motion Fi424* av Elving Andersson och Jan Hyttring (båda c) föreslås ett återinförande av denna statistik.

Utskottet behandlade våren 1988 en motion med delvis motsvarande innehåll. Utskottet konstaterade därvid att SCB fram t.o.m. 1967 redovisade omsättningsstatistik för detaljhandeln fördelad på bl.a. konsumentkooperativ handel. Därefter redovisas omsättningsstatistiken enligt en ny internationellt anpassad branschkod. I den årliga företagsstatistiken redovisas i ett särskilt appendix företag med minst 50 anställda efter ägarkategori, bl.a. konsumentkooperativa företag och producentkooperativa företag fördelade branschvis. Fram t.o.m. 1967 redovisades vidare viss statistik rörande Kooperationen i en särskild publikation som finansierades bl.a. av Kooperativa förbundet. Publikationen lades ner, när förbundet upphörde med sitt stöd.

De krav på statistiken som ställs i här aktuella motioner innebär bl.a. att näringslivet skall kunna beskrivas och uppdelas efter ägarkategori. För närvarande kan detta ske för företag med minst 20 anställda med hänsyn till befintlig urvalsstorlek. Denna storleksavgränsning medför emellertid att nya intressanta kooperativa aktiviteter som nämns i motionerna – t.ex. föräldra-kooperativa daghem och löntagarägda företag – inte kan belysas. För att avhjälpa denna brist behöver dels nya register byggas upp, dels statistikinsamling genomföras för aktuella kategorier av företag.

Kostnaderna för denna typ av statistik kommer SCB att presentera i förslag till ny treårsplan. Därvid kan behovet av kooperativ statistik med den inriktning som förordas av motionärerna vägas mot annan statistik inom det näringspolitiska området. Kostnaderna för att återuppta den redovisning av

den kooperativa statistik som begärs i motion Fi424 kan med en grov uppskattning anges till ca 1 milj. kr. Kostnaden för att i statistiken kunna redovisa företag med mindre än 20 anställda enligt vad som ovan anförts kan beräknas till 0,2 milj. kr. per år.

Med det anförda avstyrks motionerna Fi401 och Fi424.

På grund av att ingen *särredovisning i statistiken av flyktingar* sker innan de erhållit kommunplats blir befolkningsstatistiken på regional nivå missvisande, sägs det i *motionerna Fi416* av Karl Hagström (s) och *Fi418* av Bertil Måbrink (vpk). Enligt motionärerna blir dessa problem särskilt besvärande vid jämförelsen av befolkningsutvecklingen mellan olika län eller kommuner.

Utskottet vill med anledning av motionerna anföra följande. Antalet flyktingar i flyktinganläggningarna uppgår i dag totalt till ca 13 000 personer. Inriktningen av flyktingpolitiken innebär att antalet personer i flyktinganläggningarna kraftigt skall reduceras genom att den tid som en flykting tillbringar i dessa anläggningar kortas ned. Detta bör innebära att de problem som tas upp i motionerna framdeles blir mindre. Den överskattning av befolkningsutvecklingen på grund av tillströmningen av flyktingar som anges i motion Fi418 uppgår vid en jämförelse mellan Gävleborgs län och Västernorrlands län till ca 700 personer, vilket utgör 0,2 % av befolkningen i Gävleborgs län.

Som utskottet ser det föreligger det inte tillräckliga skäl för att särredovisa flyktingarna i den officiella statistiken. Det föreligger emellertid inga hinder mot att ett enskilt län eller en enskild kommun begär den särredovisning som motionärerna önskar. Dessa uppgifter kan mot ersättning beställas från SCB. Kostnaderna för att ta fram den av motionärerna begärda statistiken kan beräknas till ca 75 000 kr.

Utskottet avstyrker med det anförda motionerna Fi416 och Fi418.

I *motion Fi425* av Bo Holmberg m.fl. (s) ställs krav på en "ny" *välfärdsstatistik*. Enligt motionärerna saknas bra och utvecklad statistik om service, kvalitet och valfrihet – dvs. statistik som beskriver innehållet i välfärden. Regeringen bör därför överväga hur välfärdsstatistiken skall förbättras. Det bör ske gemensamt mellan stat och kommun. Arbetet bör ta sikte på att lösa hur centrala basdata om servicenivåer, kvalitet, prestationer, kostnader, intäkter etc. skall insamlas, bearbetas och utformas. En arbetsmetod kan vara att regeringen tillsätter en utredning där staten, landstingen och regeringen ingår. Det är angeläget att ett gemensamt och kvalitativt utredningsarbete snarast kommer till stånd.

Som utskottet ser det är kraven i motionen inte närmare preciserade. I motionen uttalas att "dagens välfärdsstatistik har allvarliga brister – i datakvalité, i ojämförbarhet, i redovisningsprinciper, i dubbelarbete och brist på samverkan". Utskottet vill här erinra om att expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (FSO) har utfört ett flertal studier – t.ex. om åldringsvård, sjukvård och skolans verksamhet – inom de områden som motionärerna nämner. Det kan också nämnas att en utredning tillsattes hösten 1988 med uppgift att se över informationsstrukturen för hälso- och sjukvården. I utredningen skall bl.a. övervägas

– hur prestationer och resursåtgång i hälso- och sjukvården skall kunna

beskrivas samt så långt möjligt effekter av prestationerna på människornas hälsa samt

- hur jämförelser mellan bl.a. olika s.k. basenheter (kliniker och vårdcentraler), landstingsområden, diagnosgrupper och befolkningsgrupper skall kunna göras.

I valet av lösningar skall kravet beaktas att inte risker skall uppkomma för otillbörligt intrång i den personliga integriteten.

Utredningens resultat skall redovisas i januari 1990.

Flera av de frågor som motionärerna tar upp är som framgått uppmärksammade i flera sammanhang. Det finns därför inte skäl för riksdagen att vidta någon särskild åtgärd med anledning av motionen. Utskottet avstyrker därför motion Fi425.

I *motion Fi406* (vpk) föreslås att en parlamentarisk utredning tillsätts med uppgift att utforma ett till det traditionella BNP-begreppet *alternativt mått på den totala produktionen* i samhället. Enligt motionärerna framstår det som alltmer nödvändigt att vi i dagens aktuella ekonomiska läge på allvar diskuterar frågor som inte koncentreras till enbart tillväxtens storlek utan som också behandlar vilken slags tillväxt som kan accepteras och hur man kan skapa meningsfulla arbeten.

Utskottet behandlade hösten 1982 en motion med liknande innebörd (FiU 1982/83:4). I betänkandet framhålls att BNP som ett mått på den samlade produktionen av varor och tjänster har en självklar, central ställning i den ekonomiska analysen. Lika klart måste det emellertid sägas att BNP inte är, och heller aldrig varit avsett som, ett mått på välfärd eller livskvalitet i vid mening.

Utskottet vill återigen understryka att det inte finns någon allmänt accepterad eller objektiv definition på välfärd eller livskvalitet som skulle göra det möjligt att konstruera ett sammanfattande BNP-mått som tar hänsyn till dessa komponenter. Traditionellt har man ofta jämfällt hög konsumtion och materiell standard med välfärd. Den utvidgning av välfärdsbegreppet som skett under 1960- och 1970-talen har inneburit att man förutom materiella resurser också velat se till utvecklingen av olika sociala indikatorer såsom hälsa, miljö, utbildning, sociala och medborgerliga rättigheter m.m. hos befolkningen. Numera genomförs och redovisas också dylika studier löpande i SCB:s levnadsförhållandeundersökningar. Vid SCB pågår kontinuerligt ett arbete med att utveckla analysinstrumenten och presentera statistik för olika typer av sociala indikatorer.

I detta sammanhang vill utskottet erinra om att i anslutning till Brundtlandkommissionens rapport har behovet av att utveckla ett system med naturresursräkenskaper aktualiserats. I SCB:s kommande treårsbudget kommer kostnaderna för en förbättring av miljöstatistiken att redovisas. Utöver bl.a. en utveckling av ett naturresursräkenskapssystem föreslås en utveckling av nationalräkenskaperna så att utnyttjandet av miljön kan ges en bättre belysning.

Utskottet vill också framhålla att i anslutning till 1990 års långtidsutredning kommer i ett särskilt avsnitt välfärds- och miljöproblemen att tas upp till behandling.

Med det anförda avstyrks motion Fi406.

I *motion Fi419* av Birger Schlaug och Ragnhild Pohanka (båda mp) hemställs att regeringen tillsätter *en ny låginkomstutredning*.

Som nämnts ingår det numera i SCB:s löpande produktion att genomföra levnadsförhållandeundersökningar.

Utskottet har också från finansdepartementet inhämtat att i 1990 års långtidsutredning kommer inkomstfördelningsproblem att ingående behandlas i en särskild bilaga. Motionärernas yrkande är därmed i huvudsak tillgodosett. Utskottet avstyrker sålunda motion Fi419.

Företagens uppgiftslämnande

Tre motioner tar upp frågan om uppgiftslämnarkrav på företagen för statistikändamål. Gemensamt för motionerna är att motionärerna på olika sätt vill begränsa företagens arbete och kostnader för att lämna uppgifter till statliga myndigheter.

I *motion Fi410* (fp) yrkande 2 krävs att företagens uppgiftslämnande begränsas. I detta sammanhang uppmärksammas särskilt småföretagens problem.

I *motion Fi405* av Kjell Johansson m.fl. (fp, m, c) framhålls att den bästa möjligheten att skydda företagen mot en ökad myndighetsiver att samla in uppgifter är att det i en lag eller i en förordning som ger myndigheter rätt att samla in uppgifter specificeras vilka uppgifter som får resp. inte får hämtas in.

I *motion Fi412* av Sten Svensson (m) krävs att åtgärder vidtas för att begränsa de totala samhällsekonomiska kostnaderna för uppgiftslämnandet. De åtgärder som enligt motionen bör vidtas är av två slag. För det första måste uppgiftslämnandet förenklas. Det bör bl.a. undersökas närmare hur myndigheternas befogenheter att skapa uppgiftskrav på företag är beskaffade. För det andra bör integritetsproblemen uppmärksammas. En särskild företagsdatalog bör stiftas.

Utskottet behandlade våren 1988 motioner med likartat innehåll (FiU 1987/88:13, rskr. 171). Utskottet konstaterade då att det måste vara en självklar utgångspunkt för myndigheternas uppgiftsinhämtning att undvika att onödiga uppgifter samlas in. Vidare erinrades om att regeringen har utfärdat en förordning om statliga myndigheters inhämtande av uppgifter från näringsidkare och kommuner (SFS 1982:688). Enligt denna skall de uppgifter som skall lämnas vara utvalda och definierade, så att uppgiftslämnandet begränsas till den information som behövs med hänsyn till ändamålet, och uppgiftslämnandet underlättas så långt möjligt. Myndigheten har också skyldighet att samråda med organisation eller annan, som kan anses företräda uppgiftslämnarna.

Utskottet vill här göra det tillägget att uppgiftslämnarnas ställning förstärktes ytterligare år 1987 genom ett införande av den s.k. begränsningsförordningen (1987:1347). I detta sammanhang kan också nämnas att det i SCB:s delprogram Civilepartementet ingår att kontinuerligt se över företagens uppgiftslämnande.

Utskottet har också noterat att civilministern i februari 1988 tillkallat en särskild utredare med uppgift att från formella utgångspunkter se över

föreskrifterna på det statliga statistikområdet och utarbeta förslag till ett förenklat regelsystem för produktionen av statistik. Härvid kommer också uppgiftslämnarfrågorna att ingående behandlas. Utredningen kommer att presentera sina förslag under år 1989.

Utskottet anser, i likhet med den bedömning som gjordes våren 1988, att det inte finns anledning att vidta några särskilda åtgärder till följd av det som anförs i motionerna Fi405, Fi410 och Fi412. Motionerna avstyrks därför.

SCB:s partisympatiundersökningar

I motion Fi408 av Lars Tobisson m. fl. (m) föreslås att SCB:s partisympatiundersökningar läggs ner. Därigenom kan SCB:s anslag minska med 2,5 milj. kr. budgetåret 1989/90.

Utskottet har våren 1986, våren 1987 och våren 1988 behandlat motioner med samma innehåll. Utskottet framhöll därvid följande. Partisympatiundersökningarna återupptogs av SCB under år 1985 på initiativ av utskottet (FiU 1983/84:35). Utskottet ansåg att det med hänsyn till mångfalden är värdefullt att dessa undersökningar genomförs. Undersökningarna är av hög kvalitet vetenskapligt sett. Det relativt sett stora urvalet gör det möjligt att med vissa begränsningar ange väljarsympatier även på regional nivå. Dessa undersökningar görs, till skillnad från andra opinionsundersökningar, med full insyn i materialet. Undersökningarna bör enligt utskottets mening genomföras enligt planerna. Riksdagen avslod på utskottets förslag motionerna.

Utskottet ser ingen anledning att ändra sina tidigare ställningstaganden och avstyrker därför motionen.

Medelstilledningen

Utskottet har inget att erinra mot de tillägg till statistikprogrammen som föreslås i propositionen och tillstyrker därför de begärda medlen till SCB:s anslag rörande statistik, register och prognoser.

I propositionen föreslås att anslaget för uppdragsverksamheten förs upp i statsbudgeten med ett formellt belopp av 1 000 kr. Vidare föreslås att SCB:s rörliga kredit tas upp till oförändrat belopp om 15 milj. kr. Utskottet har inget att erinra mot dessa förslag.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *den offentliga lönestatistiken*
  - a) att riksdagen avslår motion 1988/89:Fi420,
  - b) att riksdagen lägger till handlingarna vad som anförs i proposition 1988/89:100 bilaga 2 punkt 11,
2. beträffande *individ- eller hushållsstatistik* att riksdagen avslår motion 1988/89:Fi422,
3. beträffande *statistiken över mervärdesskatten* att riksdagen avslår motion 1988/89:Fi707,

4. beträffande *statistik över omfattningen och utvecklingen av delårsarbete*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Fi417,

5. beträffande *konsumentprisindex*

att riksdagen avslår motionerna 1988/89:Fi413 och 1988/89:Fi414,

6. beträffande *särskild fastighetskostnadsindex*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Fi403 yrkande 3,

7. beträffande *statistik över kooperativ verksamhet*

att riksdagen avslår motionerna 1988/89:Fi401 och 1988/89:Fi424,

8. beträffande *särredovisning i statistiken av flyktingar*

att riksdagen avslår motionerna 1988/89:Fi416 och 1988/89:Fi418,

9. beträffande *välferdsstatistik*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Fi425.

10. beträffande *alternativt mått på den totala produktionen*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Fi406.

11. beträffande *en ny låginkomstutredning*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Fi419.

12. beträffande *företagens uppgiftslämnande*

att riksdagen avslår motionerna 1988/89:Fi405, 1988/89:Fi410 yrkande 2 och 1988/89:Fi412.

13. beträffande *statistiska centralbyråns förvaltningsanslag*

att riksdagen med bifall till proposition 1988/89:100 bilaga 15 punkt B 6 samt med avslag på motion 1988/89:Fi408 till *Statistiska centralbyrån: Statistik, register och prognoser* för budgetåret 1989/90 anvisar ett ramanslag på 321 513 000 kr.,

14. beträffande *statistiska centralbyråns uppdragsverksamhet*

att riksdagen med bifall till proposition 1988/89:100 bilaga 15 punkt B 7 till *Statistiska centralbyrån: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.

Stockholm den 21 mars 1989

På finansutskottets vägnar

Anne Wibble

Närvarande: Anne Wibble (fp), Roland Sundgren (s), Lars Tobisson (m), Arne Andersson i Gamleby (s), Per Olof Håkansson (s), Rune Rydén (m), Iris Mårtensson (s), Lisbet Calner (s), Arne Kjörnsberg (s), Filip Fridolfsson (m), Lars De Geer (fp), Ivar Franzén (c), Hans Petersson (vpk), Carl Frick (mp), Marianne Carlström (s), Sonia Karlsson (s) och Anna Wohlin-Andersson (c).

1. Den offentliga lönestatistiken (mom. 1)

Anne Wibble (fp), Lars Tobisson (m), Rune Rydén (m), Filip Fridolfsson (m) och Lars De Geer (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 4 börjar med "Utskottet anser" och på s. 5 slutar med "motion Fi420" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser, i likhet med vad motionärerna och flera tunga remissinstanser anfört med anledning av utredningsförslaget, att den föreslagna statistiken inte har förutsättningar att uppfylla rimliga precisionskrav. En kortperiodisk rapportering skulle påtagligt störas av t.ex. semesterlöner, retroaktiva löneutbetalningar, s.k. långa ackord och resultatlöner baserade på långa mätperioder. Det förefaller mot denna bakgrund inte försvarligt att lägga ned de kostnader som den föreslagna statistiken skulle medföra för staten och för uppgiftslämnarna.

Det ter sig därför rimligt som föreslås i motion Fi420 (m) att i stället utveckla den befintliga statistiken. Genom att t.ex. utnyttja de månadsvisa uppborndsdeklarationerna över lönesummor, arbetsgivaravgifter och preliminär A-skatt torde den kortperiodiska statistiken kunna förbättras. Dessutom finns de nuvarande undersökningarna av industriarbetarlönerna.

På årsbasis finns ett mycket tillförlitligt material att tillgå från arbetsmarknadsparterna.

Utskottet avstyrker med det anförda propositionens förslag och tillstyrker förslaget i motion Fi420 att statistiska centralbyrån och konjunkturinstitutet i stället bör få i uppdrag att utveckla en metod för framtagande av lönestatistik som enbart bygger på befintligt statistiskt material.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *den offentliga lönestatistiken*

att riksdagen med bifall till motion 1988/89:Fi420 och med anledning av vad som anförts i proposition 1988/89:100 bilaga 2 punkt 11 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

2. Konsumentprisindex (mom. 5)

Ivar Franzén (c), Carl Frick (mp) och Anna Wohlin-Andersson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 7 börjar med "Finansutskottet har" och på s. 8 slutar med "och Fi414" bort ha följande lydelse:

Utskottet vill med anledning av motionerna anföra följande:

Ett effektivt sätt att sänka alkoholkonsumtionen har visat sig vara att bedriva en skattepolitik som medför att priset på alkohol följer kostnadsutvecklingen. Den metod som nu används, att skattehöjningen aviseras långt i förväg, har medfört att människor frestas att hamstra och det leder ofelbart till en ökad konsumtion. Det visar den senaste skattehöjningen klart exempel på. Det finns starka skäl, exempelvis vid justering av basbeloppsanknutna förmåner, för att använda ett särskilt konsumentprisindex som är rensat från

alkoholpriser. Det finns redan en beredskap för denna åtgärd. Utskottet anser därför att ett sådant beslut snarast bör fattas och tillstyrker därför motion Fi413 (c).

Den här förordade konsumentprisindexen skall publiceras jämsides med den traditionella konsumentprisindexen (KPI). Utskottet vill understryka att KPI är ett nödvändigt och viktigt mått i den ekonomiska analysen. Att ta bort vissa varor ur underlaget för KPI, exempelvis tobaksvaror som föreslås i motion Fi414, skulle enligt utskottets mening ge en vilseledande bild av den faktiska prisutvecklingen. Utskottet avstyrker motion Fi414.

dels att utskottets hemställan under 5 bort ha följande lydelse:

5. beträffande *konsumentprisindex*

att utskottet med bifall till motion 1988/89:Fi413 och med avslag på motion 1988/89:Fi414 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

3. Statistik över kooperativ verksamhet (mom. 7)

Ivar Franzén (c), Hans Petersson (vpk), Carl Frick (mp) och Anna Wohlin-Andersson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 9 som börjar med "Med det" och slutar med "och Fi424" bort ha följande lydelse:

Som utskottet ser det är det angeläget att redovisa de kooperativa verksamheterna i den officiella statistiken på det sätt som utskottet här angett. Arbetet med att ta fram denna statistik bör inledas under budgetåret 1989/90 vilket innebär att delprogram 11. Industridepartementet bör tilldelas erforderliga medel.

Vad utskottet här anfört med anledning av motionerna Fi401 och Fi424 angående återinförande av kooperativ statistik bör ges regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 7 bort ha följande lydelse:

7. beträffande *statistik över kooperativ verksamhet*

att utskottet med bifall till motion 1988/89:Fi424 och med anledning av motion 1988/89:Fi401 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

4. Välfärdsstatistik (mom. 9)

Hans Petersson (vpk) och Carl Frick (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 9 börjar med "Som utskottet ser det är" och på s. 10 slutar med "motion Fi425" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att dagens välfärdsstatistik har allvarliga brister. Det är emellertid uppenbart att det finns ett gemensamt intresse och behov i stat. landsting och kommuner att få tillgång till grundläggande basdata med god kvalitet om hur välfärden i olika bemarkelser fördelas och förändras.

Regeringen bör mot denna bakgrund överväga hur välfärdsstatistiken skall förbättras. Ett samarbete bör etableras mellan stat och kommun. Arbetet bör ta sikte på att lösa hur centrala basdata om servicenivåer, kvalitet, prestationer, kostnader, intäkter etc. skall insamlas, bearbetas och utformas. En utredning bör tillsättas där företrädare för staten, landstingen och regeringen ingår. Det är angeläget att detta utredningsarbete snarast kommer till stånd.

Vad utskottet här anfört om att tillsätta en utredning med uppgift att förbättra välfärdsstatistiken bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Utskottet tillstyrker sålunda motion Fi425.

dels att utskottets hemställan under 9 bort ha följande lydelse:

9. beträffande *välfärdsstatistik*

att riksdagen med bifall till motion 1988/89:Fi425 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

5. Alternativt mått på den totala produktionen (mom. 10)

Hans Petersson (vpk) och Carl Frick (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 10 som börjar med "Utskottet behandlade" och slutar med "motion Fi406" bort ha följande lydelse:

Det vanliga sättet att mäta produktionsutvecklingen är att använda BNP, bruttonationalprodukten, som mått. Detta mått framstår alltmer som ofullständigt eftersom produktionsförhållandena i samhällen av vår typ är sådana att produktionen själv orsakar stora skador på miljö och människor. Därför kan en ökning av BNP i verkligheten innehålla både produktionsökning och nödvändiga samhällsinsatser på grund av negativa följder. Båda verksamheterna förs upp på pluskontot, trots att produktionen kan ha inneburit obotliga skador såväl på naturen som på människan genom psykisk och fysisk förlitning. Den registrerade produktionsökningen kan därför för överskådlig tid hämma fortsatt ekonomisk utveckling.

Inför folkomröstningen om kärnkraften kunde märkas en vidgad samhällsdebatt om frågor i anslutning till de traditionella ekonomiska måtten. Frågor ställdes om vad som skall produceras, och till vilket socialt och ekologiskt pris det skall ske. Hur samhället i stort skulle organiseras för att ge befolkningen ett bättre liv, var också till debatt. Det slitna ordet "livskvalitet" är otillräckligt men rör vid dessa frågor. Utan att göra anspråk på att föra fram alla de komponenter som bör finnas med i en rättvisande beräkning av det ekonomiska framåtskridandet kan nämnas: **Ekologisk balans** och **regionalpolitisk balans**, dvs. ekonomisk tillväxt utan förstörande miljöeffekter och sysselsättning utan långpendling och omflyttningar av befolkningen (som förmodligen blir större om resurserna förbrukas och om folk reser eller flyttar/bygger nytt på ny plats). **Psykisk och fysisk hälsa**. Minskad sjukvårdsproduktion kan betyda ekonomisk utveckling – inte tvärtom. Den kulturella utvecklingen och bildnings- och utbildningsnivån i samhället är också ekonomiska mått enligt ett alternativt synsätt. Mer tid med barn, minskad

kriminalitet/skadegörelse etc. borde kunna ses som ekonomiska framsteg.

Det är också nödvändigt att i dagens ekonomiska läge ställa frågor inte endast om tillväxtens storlek, utan också om *vilket slags* tillväxt som kan accepteras, och om hur man kan skapa *meningsfulla* arbeten. De bakomliggande verkliga kostnaderna för samhället måste vägas in i den ekonomiska analysen om man skall kunna fatta de riktiga framtidsbesluten. Vi måste helt enkelt kunna mäta och värdera en *socialt och ekologiskt riktig tillväxt* för att kunna forma framtidssamhället. Detta är viktigt för att kunna föra en konstruktiv framtidspolitik och visa på andra former av ekonomiskt framåtskridande som alternativ till s.k. nolltillväxt och stillastående.

En parlamentarisk utredning bör tillsättas och få i uppdrag att utforma ett alternativt mått på produktionen i samhället. Detta bör av riksdagen ges regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 10 bort ha följande lydelse:

10. beträffande *alternativt mått på den totala produktionen* att riksdagen med bifall till motion 1988/89:Fi406 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

6. Ny låginkomstutredning (mom. 11)

Ivar Franzén (c), Hans Petersson (vpk), Carl Frick (mp) och Anna Wohlin-Andersson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 11 som börjar med "Som nämnts" och slutar med "motion Fi419" bort ha följande lydelse:

Utskottet vill med anledning av motion Fi419 anföra följande.

Regeringens ekonomiska politik – den s.k. tredje vägens politik – har i stor utsträckning varit en koncentrationspolitik. Befolkningsomflyttningarna från landsbygd till städerna har accentuerats och storstädernas tillväxt har varit utomordentligt stark. Utvecklingen har vidare inneburit att inkomstklyftorna vuxit samtidigt som det också skett en ekonomisk maktkoncentration.

Centerpartiet och vänsterpartiet kommunisterna har i annat sammanhang åberopat konsumentverkets undersökning från december 1988. Av denna undersökning framgår att hushållens ekonomi allmänt sett nu är sämre än på tio år. År 1979 var från ekonomisk synpunkt det bästa året för hushållen under tioårsperioden. En arbetarfamilj med tre barn kunde år 1987 inte, enligt denna undersökning, upprätthålla en skälig konsumtionsstandard utan att få ett underskott i budgeten på ca 300 kr. varje månad. Samtidigt som hushållens ekonomi har försämrats har storföretagens vinstutveckling starkt förbättrats sedan år 1982.

Mot här angiven bakgrund är det, enligt utskottets uppfattning, synnerligen välmotivcrat att tillsätta en ny låginkomstutredning, i synnerhet som det i dag förs en intensiv diskussion om förändringar av skattesystemet och av den offentliga sektorn. Som utskottet framhållit kommer dessa frågor att tas upp i 1990 års långtidsutredning. Det bör därför vara möjligt att ge långtidsutredningen i uppdrag att ingående belysa dessa frågor.

Utskottet tillstyrker följaktligen förslaget i motion Fi419 om en ny låginkomstutredning, vilket av riksdagen bör ges regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 11 bort ha följande lydelse:

11. beträffande *ny låginkomstutredning*
att riksdagen med anledning av motion 1988/89:Fi419 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

7. Företagens uppgiftslämnande (mom. 12)

Anne Wibble (fp), Lars Tobisson (m), Rune Rydén (m), Filip Fridolfsson (m), Lars De Geer (fp), Ivar Franzén (c) och Anna Wohlin-Andersson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 11 börjar med "Utskottet behandlade" och på s. 12 slutar med "avstyrks därför" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser, i likhet med motionärerna, att onödigt uppgiftsinsamlande måste undvikas. Detta gäller i synnerhet från de små företagen. Myndigheterna bör därför bl.a. mer noggrant pröva frekvensen av olika undersökningar. I många fall behöver uppgifter inte samlas in varje månad eller varje år, utan det kan ske med längre intervall. Dessutom måste myndigheterna mer kritiskt än för närvarande i varje enskilt fall pröva om de uppgifter som inhämtas verkligen behövs. Vidare måste myndigheternas arbete i större utsträckning präglas av servicekänsla och en positiv attityd mot företagen. Vad utskottet anfört med anledning av de aktuella motionerna bör ges regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 12 bort ha följande lydelse:

12. beträffande *företagens uppgiftslämnande*
att riksdagen med anledning av motionerna 1988/89:Fi405, 1988/89:Fi410 yrkande 2 och 1988/89:Fi412 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

8. Statistiska centralbyråns förvaltningsanslag (mom. 13)

Lars Tobisson, Rune Rydén och Filip Fridolfsson (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 12 som börjar med rubriken "SCB:s partisynpatiundersökningar" och slutar med "och prognoser" bort ha följande lydelse:

SCB:s partisynpatiundersökningar

Sedan många år genomför olika fristående institut opinions- och partisynpatiundersökningar. Utskottet finner därför inga skäl till att anslå budgetmedel till sådana undersökningar.

Utskottet tillstyrker motion Fi408 vilket innebär att anslaget Statistiska centralbyrån: Statistik, register och prognoser minskas med 2 500 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 13 bort ha följande lydelse:

1988/89:FiU22

13. beträffande *statistiska centralbyråns förvaltningsanslag* att riksdagen med bifall till motion 1988/89:Fi408 samt med anledning av proposition 1988/89:100 bilaga 15 punkt B 6 till *Statistiska centralbyrån: Statistik, register och prognoser* för budgetåret 1989/90 anvisar ett ramanslag på 319 013 000 kr.,

9. Statistiska centralbyråns förvaltningsanslag (mom. 13)

Under förutsättning av bifall till reservation 3

Ivar Franzén (c), Hans Petersson (vpk), Carl Frick (mp) och Anna Wohlin-Andersson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 12 som börjar med "Utskottet har inget" och slutar med "och prognoser" bort ha följande lydelse:

Mot bakgrund av att utskottet med anledning av motionerna Fi401 och Fi424 förordar att kooperativ statistik bör återinföras i SCB:s löpande produktion bör anslaget B 6. Statistiska centralbyrån: Statistik, register och prognoser tillföras 1 milj. kr. utöver vad som föreslås i propositionen. För budgetåret 1989/90 föreslår sålunda utskottet att till detta anslag anvisas ett ramanslag på 322 513 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 13 bort ha följande lydelse:

13. beträffande *statistiska centralbyråns förvaltningsanslag* att riksdagen med anledning av proposition 1988/89:100 bilaga 15 punkt B 6 och med avslag på motion 1988/89:Fi408 till *Statistiska centralbyrån: Statistik, register och prognoser* för budgetåret 1989/90 anvisar ett ramanslag på 322 513 000 kr.,

Sammanfattning	1
Inledning	1
Propositionen	2
Motionerna	2
Utskottet	4
Den offentliga lönestatistiken	4
Statistikfrågor	5
Individ- eller hushållsstatistik	6
Statistiken över mervärdesskatten	7
Statistik över omfattningen och utvecklingen av delårsarbete	7
Konsumentprisindex	7
Särskild fastighetskostnadsindex	8
Statistik över kooperativ verksamhet	8
Särredovisning i statistiken av flyktingar	9
Välfärdsstatistik	9
Alternativt mått på den totala produktionen	10
En ny låginkomstutredning	11
Företagens uppgiftslämnande	11
SCB:s partisympatiundersökningar	12
Medelstillelningen	12
Hemställan	12
 Reservationer	
1. Den offentliga lönestatistiken (mom. 1) (m, fp)	14
2. Konsumentprisindex (mom. 5) (c, mp)	14
3. Statistik över kooperativ verksamhet (mom. 7) (c, vpk, mp)	15
4. Välfärdsstatistik (mom. 9) (vpk, mp)	15
5. Alternativt mått på den totala produktionen (mom. 10) (vpk, mp)	16
6. Ny låginkomstutredning (mom. 11) (c, vpk, mp)	17
7. Företagens uppgiftslämnande (mom. 12) (m, fp, c)	18
8. Statistiska centralbyråns förvaltningsanslag (mom. 13) (m)	18
9. Statistiska centralbyråns förvaltningsanslag (mom. 13) (c, vpk, mp)	19